

Reginam tantam decerent, cui offerebantur. Quae autem haec sint pretiosa munera, facile intelliget, qui Hispanorum, maxime Australium, in Deiparae gloria, originali praesertim, celebranda religionem cognoverit. Caeus sit, qui non viderit, Hispanos ex utroque Orbe, Templis, donariis, Panegyricis acclamationibus, tum privatim, tum publice in Mariana gloria cultum profusissimos; ut spiritualem Ecclesiarum gazam interim omittam sacrificia, vota, expiationes, homologeses, eximiamque vitae puritatem, quibus Christiani ad Deiparae gloriam sanctius repetendam certatim excoluntur. De quibus iterum dicam.

Quanam illa?

Deipara vultus exoptatus omnium Gentium votis.

1525 *Vultum tuum deprecabuntur.* Grata in universum foeminae assentatiuncula ex forma ejus petita: neque a decoro in Mariae Reginae laudibus aliena blanditio, quas ipsa ad sponsi caelestis gloriam relatas velit. Igitur, ut praeter superiora, hoc etiam titulo Vates Virgini pulcherrimae blandiatur, addit formae etiam opinionem. Nam, ut ait ille in Arte lib. 1.

Delectant etiam castas praeconia formae, Virginitus curae est, grataque forma sua.

Decorem Reginae, Regi optatissimum, superioris versu laudaverat, quem late expendimus supra a n. 778. Nunc Sponsa ejusdem vultum omnium etiam Gentium votis expetendum, canit; tam eximia scilicet pulchritudine insignem, ut nobiliores quaeque Nationes, ditissimis muneribus, ejus adfectum promereri, certatim essent ambiturae. Et certe, si *munus est videre principem*, ut bene cenet Cassiodorus lib. 10. Varia. Epist. 13. quidni magnis impetrare muneribus studeant Mortales omnes, ut talem Reginae vultum adspiciant, qui oculos animosque omnium in sui admirationem, venerationem, obsequium pelliceant? Igitur opulentissimae Gentes munera quaeque sua tunc consultissime profuderint, cum tantae Reginae talem sibi vultum spectandum commoverint. Si vero *vultum Deiparae*, Biblico more, quo *vultus Dei* vel *facies hominis* sumitur pro Deo, pro homine, 3. Reg. 13. 6. Job. 11. 19. Zacha. 7. 2. & saepe alias; nostram non submovet, sed promovet expositionem. Quod enim nobilissimae Nationes vultum Deiparae, hoc est, ipsam Deiparam supplices deprecantur, nihil prohibet, quominus id sint facturae tam mirabili allectae virginei vultus pulchritudine & corporea & spirituali, naturali & supernaturali, ab originali obedientia proveniente, de qua Vates agebat, ut in superioribus ostendimus.

Vultus pro persona.

Divites plebis Hispani.

1526 *Omnes divites plebis*, Tyrensis nempe, ut Augustino, & Cassiodoro placet; quasi *divites plebis*, cognomen sit *filiarum Tyri* opulentissimarum. Si filiae Tyri sumantur synecdochice, ut dicebamus, pro locupletissimis quibusque Gentibus, Deiparae gloriae studiosis; eo illustrior in hac expositione caelestis Reginae fuerit gloria, quo plures, nobilesque Nationes sacrorum munere, largitione, ejusdem vultum deprecari ambitiose certaverint. Juvatque hunc sensum Arabici Psalterii lectio illa: *Divites universae terrae*. Si vero (ut nos arbitramur) *filiarum Tyri* nomine Tyrenses Colonias intellexit Psalter, maxime Hispanas; merito eas hac divitiarum nota commendavit: *Omnes divites plebis*; sive, ut Psalterium habet Aethyopicum, *divites terrae*, antonomastice; & ut Tigurina, *opulentiores populi*; & ut Genebrardus, *ditissimi populorum*. De

quibus liceat Hispano Interpreti paulo uberius disserere, atque ex hac, aliisque notis, hujusce prophetae gloriam Hispanis nostris vindicare.

SECTIO XXV.

Stabilitur adhuc, & illustratur nostra Interpretatio de Hispanorum religione in Deiparam pure conceptam singulari.

1527 *S*Tatuimus supra abunde satis in Praenotationibus, nobilissimas Tyriorum Colonias in Australi Hispania, Baetica praesertim, agnoscendas. Has item *filiis Tyri* appellari a Regio Vate, indubie existimamus, uti etiam Hispanienses dici *divites plebis*, sive *ditissimos populorum*, ut in priori hujus tractatus sectione effecimus. Favent huic existimationi docti illi Interpretes supra relati, qui autumant filias Tyri in eo Davidico Versu esse Colonias Tyrias Mariana jam olim gloriae studiosissimas, inter quas Australem ferè Hispaniam enumerant. Sed praesepit hanc tueri commentationem noster *Petrus de Ogeda*, eximius Sacrarum Litterarum Interpres, vir Religione, atque omnigena eruditione conspicuus, in Allegatione Theologica, quam Hispanicè evulgavit pro immaculata Deiparae Conceptione, c. 11. §. 1. & 2.

1528 Petes tamen, quibusnam argumentis perducti exponamus, illas filias Tyri, seu Tyrias Colonias esse signatim Hispanienses? Nonne, ut supra dicebamus, aliae sunt Coloniae Tyro deductae, vel Graecae, vel Africanae? Cur singulatim de Hispaniensibus praedicti a Davide, existimemus? Certè quinq; potissimum argumentis in hanc mentem inducemur. Primum petimus ab aetate, qua Hispanica Tyri filia, utpote primogenita, reliquis antecellit, Davidica antonomasia dignior. Secundum a generis praestantiori nobilitate. Tertium ab illustriori sapientiae gloria. Quartum ab insigniori religione in Deiparam, qua Hispanienses Tyri filiae exteras qualque longè superant. Quintum ab immensis opibus in ejusdem Deiparae gloriam colendam, promovendamque largissimè a nostris Tyri filiabus profusis. De primo, secundo, & tertio argumento plura diximus a n. 1589. de quarto, & quinto hic dicendum: si illud unum ante omnia status; de unica nempe Tyri filia insigniori vaticinium esse in eo Psalmo. Quia quod *Vulgatus* Interpres, seu, quod idem in Psalms est, LXX. Interpretes, *filiis Tyri*, interpretati sunt, latentem in Hebraico exemplari tropum explicare voluerunt. Hebraicè enim singularem Tyri filiam designavit Vates: *Et filia Tyri*, Interpretes vero LXX. unam illam praedictam filiam Tyri intelligentes, quae etiam multiplex esset, hoc est, plurimis constans Tyriis Colonis, pluraliter verterunt, & *filiae Tyri*. Ergo multiplicem Colonis, unicam dignitate filiam Tyri Hispaniensem caeteris seu Graecis, seu Africanis praetulit in hac causa Regius cantor. Hanc antonomastice dixit *filiam Tyri*, utpote reliquis & aetate, & dignitate, & sapientia, & religione, & opulentia majorem, atque adeo Tyri primogenitam.

Argumenta pro nostra in interpretatione.

Quibus muneribus suam in Deiparam Virginem

Pietatem Hispania consecrata est.

Hispanis muna in Deiparam.

Immaculata Mariae Conceptionis studiosissima.

מנחם

Dan. 9. 27.

Granatensis v. b. similis.

Barcinonensis quaeque civitas.

Virginem mundissimè conceptam ditissimis oblatiis muneribus certatim colunt. *Et Filia Tyri muneribus vultum tuum deprecabuntur.* Ast quae porrò, inquis, tanta haec Mariana munera Tyriensis jactat Hispania, quorum merito, Davidico se vaticinio nobilitatem gloriatur? Haec nimirum, quae si Reginae caeli majestatem spectes, non inficiamur, ex illa; si ex humana tamen vel inopia, vel etiam consuetudine metiaris, majora quidem fuerint, quam aut Baetienis, aut Africana Tyri filia proferre valeant. *Hispalis*, si Mariana velim recensuisse munera, vereor ne inurbanè facim. Incipiam tamen. Antiquum Hispalensis Ecclesiae primum Templum ab Apolo oleis temporibus *Conceptioni Deiparae fuisse consecratum*, Hispalenique munificentia intructum, multi existimant. Lucurgium tamen, quo Deiparae Virginis gloria, vel ab immuni sua Conceptione, per universas Hispanias, atque Goetas Gallias religiosè colebatur, Isidorus Hispalensis civis doctissimus condidit, vel certè jam olim conditum ad exactiorem Ecclesiae ritum conformavit. Sanè qui Davidicum hunc Versum, *Et filiae Tyri in muneribus*, &c. de numerosissimis liturgiis, seu Missarum Sacrificiis in honorè Mariana gloriae ab Hispalensibus solemnè apparatu institutis, ac religiosissimè pompè celebratis, exposuerit, haut alienè faciet. Nam vox Hebraica *Mincha*, quam hic insurpavit David, singulare *munus*, & sacrificium illud significat, quod Dani. 9. 27. pro sacrosancta Missae oblatione omnino capitur: *Et in medio Hebdomadae delectet hostia, & sacrificium*, Hebraicè *Mincha*. Arias *munus*. Legere itaque licebit Davidicum versum ex Vulgati Interpretis doctrina in hunc modum: *Et filiae Tyri (Hispalenses) in muneribus, in sacrificiis, aut Missis vultum tuum deprecabuntur.* Quid referam religiosum ardorem, quo Hispalis, Hispalensisque omnis Conventus in Mariana Conceptionis cultum adeo vehementer proximis annis exarsit, ut totam proflus Hispaniam, atque Italiam etiam eadem incenderit pietate? Eò usque Conceptionis causam apud Regem Catholicum, Romaeumque Pontificem promovit Hispalis, ut Ecclesia Hispalensis per legatos tum Regios, tum etiam Hispalentes, Pontificias litteras impetraverit, quibus opposita sententiae silentium indicitur. Haec summatim munera Hispalensis Tyri filia Mariana angustae religiosè offerebat.

1530 *Granatense* illud nobile doctrinae Anticum (de quo supra) à prima Neronis persecutione religiosè occlusum, haud sine numine hoc tandem felici saeculo reformatum, faustum caelesti Reginae plumbeorum Librorum munus offert ditissimum, quibus mundissimam ejus conceptionem ex Apostolica doctrina perspicue, ut multis visum est, (de quo nihil certum ego decerno) proficitur. Haud exiguum planè donum, si modò Romanæ placeat Sedi, sive antiquitatem gravissimi testimonii, sive fidem expendas.

Barcino & ipsa Phoenicia, Tyri filia, haud inferiora quidem secuta, cum famatissima quaque Tyriensi Colonia Marianis muneribus decertaverit. Praetermitto illa Barcinonensis urbis ergo Deiparam illustra documenta: videlicet, quod Comes unus Barcinonensis Berengarius IV. trecenta *Mariae Templi* construxerit, atque Christiano cultu am- P. Ildeph. de Flores in Eccles.

pliter exornaverit, auctoribus Dionysio Jorba in lemmatis ad effigies Comitum Barcinonensium, & Tarapha de Regibus Hispaniae in Alphonso VIII. Omitto etiam, quod Jacobus I. Barcinonensis Comes, idemque Rex Arragonum, *bis mille Templi* in Deiparae nomen & honorem erexerit, jussisque singula doctus magnificè instruxerit; auctoribus Hieronymo Paulo in Catalogo Regum Arragonum, Hieronymo Blaca in Commentario Regum Arragonum, & Bernardino Gomezio lib. 1. de Rebus gestis Jacobi I. Ad illud devenio, quòd Barcinoni sit prouissimum in Mariae Conceptionem collatum munus, imò potius egregia munera.

1531 Principio, Apostolicam Traditionem de immuni Deiparae praeservatione apud Hispanos omnes convenitissimè re en am, festaque per annos singulos celebratae ex cultam, locuples auctor Flavius Dexter Barcinonensis civis in Chronico ad Ann. Christi 308. testatus est. Vide quantum Barcinonense Marianum munus. Eadem Tyri filia illustrem protulit *sacri Ordinis Mercenariorum numerosum factum, Deiparae pure conceptae ab ipsismet Ordinis canabulis ex instituto additum.* Nam religiosum hunc Ordinem Barcino fuisse natum, atque à Jacobo Rege & Comite Barcinonensi eo consilio institutum, ut mundissimam B. Virginis Conceptionem tum candido amictu, tum vitae candore, tum etiam litterario studio tueretur, auctor est *Antonius Benter* lib. 2. Chronici cap. 4. Haud levidense hoc etiam munus: sed pergo. *Martinus* I. Rex item Arragonum, & Comes Barcinonensis bina tulit insignia privilegia de immuni Deiparae Conceptione, utrumque Barcino expeditum; alterum anno Domini 1408. alterum sequenti anno. *Maria* Alphonso III. Arragonum Regis conjux, Henrici III. Castellani filia, Arragonici Regni, & Barcinonensis Comitatus moderatrix, tertiam pro Mariana Immunitatis religione legem edixit Barcino, anno Christi 1437. Quartam denique de ejusdem mysterii cultu Constitutionem fixit *Joannes* I. Navarrae Rex in Comitibus Barcinonensibus, anno 1451. dum eum Comitatum, & Regnum pro Alphonso fratre moderaretur. Tanta ab una Tyri filia Barcinoe in Augustam Mariae Conceptionem conferta munera, religiosum erga praeservatam caeli Regiam studium testantia. Haec summa Tyriensis hujus religionis libabam capita: pleraque interim praeteriens ejusdem pietatis argumenta: *Templa Mariae Conceptioni posita, aras, imagines, sigilla, jurata vota, stas supplicationes, eruditas panegyres, doctas conciones, puras exhomolegeles, sacras synaxes*; quibus Tyri filia Hispaniense ad Deiparae Conceptionem pro dignitate celebrandam accuratius expiatur, atque impensè excolitur.

Mercenariensis ordo.

1532 Sed verò, quoniam haec, inquis, spectant munera? *In muneribus vultum tuum deprecabuntur.* Nimirum ut pulcherrimum Mariae vultum benignum sibi, ac benevolum Tyri filia promereatur; quem quidem quantis, quantumque ditissimis muneribus haud carò emat. Quod Latinus dixit, *Vultum tuum deprecabuntur.* LXX. Graecè extulerunt, *παρασκευάζω*, hoc est, *Precibus, ac sacrificiis votum impetrare.* Significant autem litania serio atque impensè factam supplicationem, L1 unde